



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н БИСЕР ПЕТКОВ
МИНИСТЪР НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Относно: прилагането на Закона за хората с увреждания и Закона за личната помощ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПЕТКОВ,

В институцията на омбудсмана постъпват многобройни оплаквания, сигнали и запитвания от хора с увреждания във връзка с прилагането на Закона за хората с увреждания /ЗХУ/ и Закона за личната помощ, в сила от 1 януари 2019 г.

Основните оплаквания на хората с увреждания и техните семейства са свързани с прекратените социални пенсии за инвалидност в началото на годината и предвиденото им изплащане като месечна финансова подкрепа по ЗХУ едва от средата на месец февруари.

Гражданите са обезпокоени от липсата на достатъчно информация от отговорните институции за реда за отпускане на подкрепата по чл. 70 от ЗХУ и от медийните публикации, че 48 000 от 340 000 граждани с увреждания, които са получавали прекратените от 1 януари 2019 г. социални пенсии за инвалидност, следва да подават заявления в дирекциите „Социално подпомагане“.

Няма коректна информация и че хората с увреждания няма да бъдат ощетявани и че в най-лошия случай те ще вземат това, което са получавали като месечна подкрепа по отменения Закон за хората с увреждания и по § 22т от Преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване.

Безпокойство поражда и фактът, че общините отказват да подновяват договорите на личните асистенти и от началото на годината хората с увреждания са оставени без необходимата им асистентска подкрепа. По този начин се нарушава § 4, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за личната помощ, съгласно който до предоставянето на лична помощ хората с трайни увреждания, които ползват социалните услуги „Личен асистент“, „Социален асистент“ и „Домашен помощник“, финансирани със средства от държавния бюджет, продължават да ги ползват по досегашния ред.

Както Законът за хората с увреждания, така и Законът за личната помощ са дълго очаквани от хората с увреждания и от техните семейства. Основна цел за тяхното приемане е да се направят първите, така необходими стъпки към изпълнение на изискванията на Конвенцията за правата на хората с увреждания и преодоляване на действащите лоши административни практики. Промяна обаче е невъзможно да бъде извършена, без да се предоставя адекватна информация на заинтересованите граждани и без потребностите на хората с увреждания да се поставят като водещо условие при определяне на момента за предоставяне на подкрепата.

Във връзка с изложеното и с цел гарантиране на правата и интересите на хората с увреждания и техните семейства, се обръщам към Вас със следните препоръки:

1. Да бъдат предприети действия за максимално информиране на хората с увреждания, които попадат в обхвата на месечната финансова подкрепа, относно реда за отпускане и начина на определяне на размера на месечната финансова подкрепа по ЗХУ. Да бъде изяснено на гражданите с увреждания, че в случай че определената месечна финансова подкрепа по § 7, ал. 1 и 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за хората с увреждания е в по-малък размер от изплащаната до влизането в сила на закона, се отпуска по-благоприятната за лицето.

2. Предвид вече изтичащите срокове за сключване на споразумение между Националния осигурителен институт и Агенцията за социално подпомагане за прехвърляне на информацията за лицата, чиито социални пенсии за инвалидност се прекратяват от 1 януари 2019 г., да бъдат взети мерки за изплащане на месечната финансова подкрепа за месец януари до края на настоящия месец. Да бъде осигурен механизъм, чрез който да се гарантира, че месечната финансова подкрепа ще се изплаща вече в рамките на месеца, за който се отпуска.

3. Да бъде гарантирано правилното тълкуване и прилагане на § 6 и § 7 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗХУ от социалните служби, като новата финансова подкрепа се отпуска служебно, без подаване на заявление-декларация, на всички граждани с увреждания, които са подпомагани с месечни добавки за социална интеграция по отменения Закон за интеграция на хората с увреждания и/или със социални пенсии за инвалидност по § 22т от Преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване.

4. Да бъдат взети мерки за информиране на общините относно изискванията на § 4, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за личната помощ, като хората с увреждания продължават да получат необходимата им асистентска подкрепа до 1 септември 2019 г., когато ще започне предоставянето и финансирането на личната помощ.

Очаквам да ме информирате в срок за становището Ви и предприетите от Вас действия.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ